

# Inspiratienota

Vorbereiding meerjarenplan 2026-2031



## Waarom een Inspiratienota?

= uitgangspunt voor het **meerjarenplan 2026-2031** waarmee we als gemeentebestuur Waasmunster **onze ambities** willen schetsen.

Doel = een **inclusieve, duurzame en toekomstgerichte gemeente**

= overzicht van de **uitdagingen én van de oplossingen** die we willen inzetten

- visie en strategieën samenbrengen in een leidraad voor de komende jaren.

- huidige prestaties evalueren
- presenteren van kansen en prioriteiten

= waarborgen van een breed draagvlak onder de medewerkers en alle betrokken partijen bij de uitvoering van het meerjarenplan.

### **Significante uitdagingen**

- demografische veranderingen zoals de vergrijzing
- de druk op beschikbare ruimte voor wonen en bedrijvigheid
- de nood aan verdere digitalisering van onze dienstverlening
- toenemende vraag naar betaalbare en kwalitatieve huisvesting

### **Kansen**

- bestuurskracht versterken dmv slimme samenwerkingen, digitalisering, en een aangepaste communicatiestrategie.

## Vooruitkijken naar 2031

**De gemeente Waasmunster wil een partner zijn voor iedereen die woont, werkt of ontspant in ons dorp. Samen maken we van Waasmunster een plek waar het goed wonen, werken, en ontspannen is, door te steunen en te (helpen) organiseren.**

Waasmunster is een dorp op mensenmaat: nabij en dienstbaar.

Met basiswaarden: respect, kwaliteit en betrokkenheid

# Ambities voor en door Waasmunster

Waasmunster streeft ernaar een inclusieve en duurzame gemeente te zijn, waar bewoners kunnen genieten van een hoge levenskwaliteit in een gezonde, veilige en verbonden omgeving. Door samenwerking, participatie en innovatie willen we onze bestuurskracht versterken en een evenwichtige, leefbare toekomst voor iedereen creëren.

## **1. Slim ruimtegebruik en duurzaam wonen voor een toekomstbestendig Waasmunster**

Doel: zorg dragen voor betaalbare en kwalitatieve woningen, een slim gebruik van de beschikbare ruimte en inzetten op duurzame mobiliteit.

- Ruimtegebruik en wonen: De gemeente focust op slim ruimtegebruik, woonparken en andere woonvormen in balans worden met aandacht voor het behoud van groene ruimte en betaalbare woonmogelijkheden.
- Mobiliteit: veilige fietspaden, betere infrastructuur voor voetgangers en een duurzamer mobiliteitsplan
- Gemeentelijke infrastructuur: administratief centrum, de centrumschool, en het vrijetijdscomplex zijn vernieuwd, verder vernieuwen en verduurzamen van de gemeentelijk infrastructuur.

## **2. Een breder toegankelijk vrijetijdsaanbod dat sociale cohesie en inclusie kan bewerkstelligen**

Doel: Het bevorderen van sociale cohesie en inclusie, met een breed en toegankelijk vrijetijdsaanbod als één van de hefbomen.

- Een doelgroepgerichte aanpak van de communicatie over het vrijetijdsaanbod.: we bouwen een kwalitatieve en gedragen communicatiestrategie uit met o.m. de inzet van nieuwe media
- Sociale cohesie: we creëren meer ontmoetingsplekken, zoals in het vrijetijdscentrum en op andere publieke locaties zoals o.m. omnisportterreinen of andere beweeg- en sportinfrastructuur, om sociale interactie te stimuleren
- Inclusie: we zetten in op het bereiken en betrekken van doelgroepen die drempels ondervinden bij de deelname aan de samenleving.

# Ambities voor en door Waasmunster

## 3. Zorg en gezondheid als fundament voor welzijn en leefkwaliteit

Doel: Versterken van zorg- en welzijnsdiensten om **de fysieke en mentale gezondheid van alle inwoners te verbeteren**, met bijzondere aandacht voor kwetsbare groepen, de jongsten en ouderen binnen onze bevolking.

- We onderzoeken welke rol we als lokaal bestuur kunnen spelen in het uitbreiden van het aantal kinderopvangplaatsen op ons grondgebied.
- We zetten onze eigen instrumenten (onze kunstacademies, aanbod van de sportdienst, jeugddienst en welzijnsdiensten, de vakantieopvang, etc.) voluit in om door synergie en afstemming een **kwalitatieve vrijetijdsbesteding voor kinderen te bieden dit conform de principes van het BOA-decreet**. We zoeken hiervoor natuurlijk ook synergiën met andere actoren, in de eerste plaats de scholen op ons grondgebied.
- **Ouderenzorg**: We zetten in op initiatieven voor alleenstaande en minder mobiele ouderen om sociale isolatie tegen te gaan.
- We ontwikkelen in samenwerking met derden een **aanbod dat tegemoetkomt aan de zorgen rond de mentale gezondheid van kinderen en jongeren**.
- We verankeren de **buurt- en jongerenwerking in de Hollandse Molenwijk**.

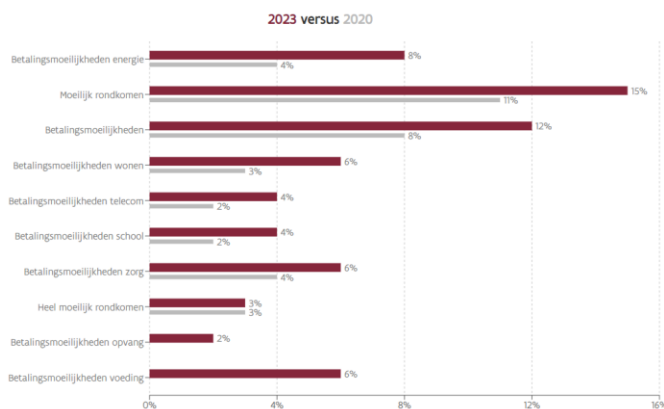
## 4. Bestuurskracht versterken door het versterken van de interne organisatie, slim samenwerken, en gerichte communicatie

Doel: een efficiënte en toegankelijke gemeentelijke organisatie, waarbij **samenwerking, digitalisering en doelgerichte communicatie bijdragen** aan een betere dienstverlening.

- Versterken interne organisatie: verder **inzetten op digitalisering**, zowel om onze interne processen te verbeteren als om de dienstverlening voor onze inwoners te optimaliseren + aandacht voor mensen die digitaal minder vaardig zijn.
- Onze **samenwerkingsverbanden** versterken: met andere gemeenten, intercommunales en externe partners. O.a. inzet van gezamenlijke middelen, kennis en expertise
- Verbeteren van de communicatie met inwoners door doelgerichte campagnes via bestaande en **nieuwe media, een gebruiksvriendelijke gemeentelijke website en aangepaste informatievoorziening** voor specifieke doelgroepen zoals ouderen en kwetsbare groepen.

# Versterken van sociale cohesie en inclusie met vrijetijdsbeleid als hefboom

Waasmunster is **gemeente met relatief welvarende inwoners**. Dit laat zich opmerken zowel in de vergelijking met Vlaanderen, de referentieregio Waasland, als vergelijkbare gemeenten uit de Belfius-cluster.



Ondanks onze relatief welvarende inwoners, leert de bevraging van het Agentschap Binnenlands Bestuur ons dat er een groeiende groep van inwoners leeft binnen Waasmunster die toenemende betalingsmoeilijkheden kennen. Wanneer we de resultaten uit de bevraging van 2020 naast die uit 2023 leggen, merken we in alle categorieën toenames. We vinden het dan ook **belangrijk versterkte aandacht aan deze groep inwoners te besteden.**

# Versterken van sociale cohesie en inclusie met vrijetijdsbeleid als hefboom

We willen de **sociale cohesie en inclusie bevorderen, met een breed en toegankelijk vrijetijdsaanbod als één van de hefboomen.**

## Inclusie:

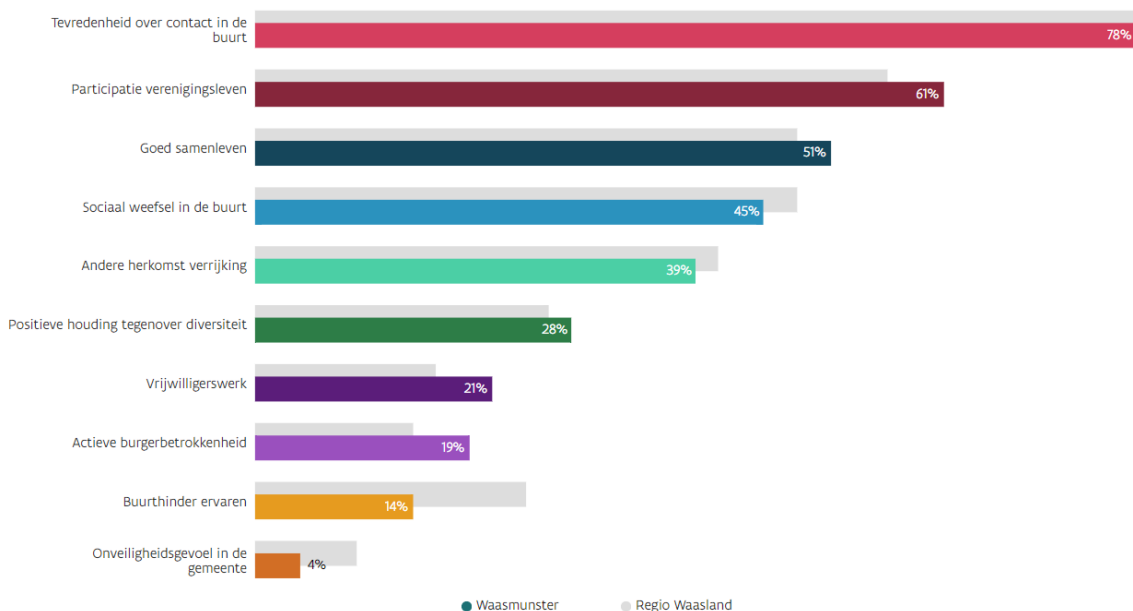
We zetten in op het bereiken en **betrekken van doelgroepen die drempels ondervinden bij de deelname aan de samenleving.**

- ✓ We maken het huidige **vrijetijdsaanbod toegankelijker** voor financieel kwetsbare groepen. Integratie in het bredere sociaal beleid is belangrijk.
  - ✓ We voorzien in een **gemeentelijke vrijetijdspas** wat de toegankelijkheid van activiteiten moeten vergroten, vooral voor kwetsbare groepen.
  - ✓ Via laagdrempelige activiteiten **zoals Kinderkunstendag en Buitenspeeldag** proberen we. kwetsbare groepen te bereiken.
  - ✓ We hanteren een **gepaste communicatiestrategie** om deze doelgroepen aan te spreken.
- ✓ We versterken de rol van **een brugfiguur om de link tussen school en sociale diensten** te verzorgen.
- ✓ We versterken de **samenwerking tussen de welzijnsdiensten en de vrijetijdsdiensten**, onder meer door de inzet van buurt- en jongerenwerkers.
- ✓ We ondernemen actie **om taallessen voor nieuwkomers beter bekend te maken** en versterken indien nodig het aanbod.



# Versterken van sociale cohesie en inclusie met vrijetijdsbeleid als hefboom

We weten dat we via ons vrijetijdsbeleid een impact kunnen hebben op de sociale cohesie binnen onze gemeente. We kijken opnieuw even naar de bevraging die het Agentschap Binnenlands Bestuur organiseerde in het kader van de Gemeentemonitor. De resultaten uit 2023 leren dat we relatief **goed scoren op de bevragingen rond samenleven**. Via gericht beleid bestendigen we deze situatie, **en trachten we doelgroepen te bereiken die vandaag minder betrokken** zijn bij het samenleven in Waasmunster.



# Versterken van sociale cohesie en inclusie met vrijetijdsbeleid als hefboom

We kunnen onderstaande maatregelen nemen voor het bevorderen van de sociale cohesie en inclusie, met een breed en toegankelijk vrijetijdsaanbod als één van de hefboomen.

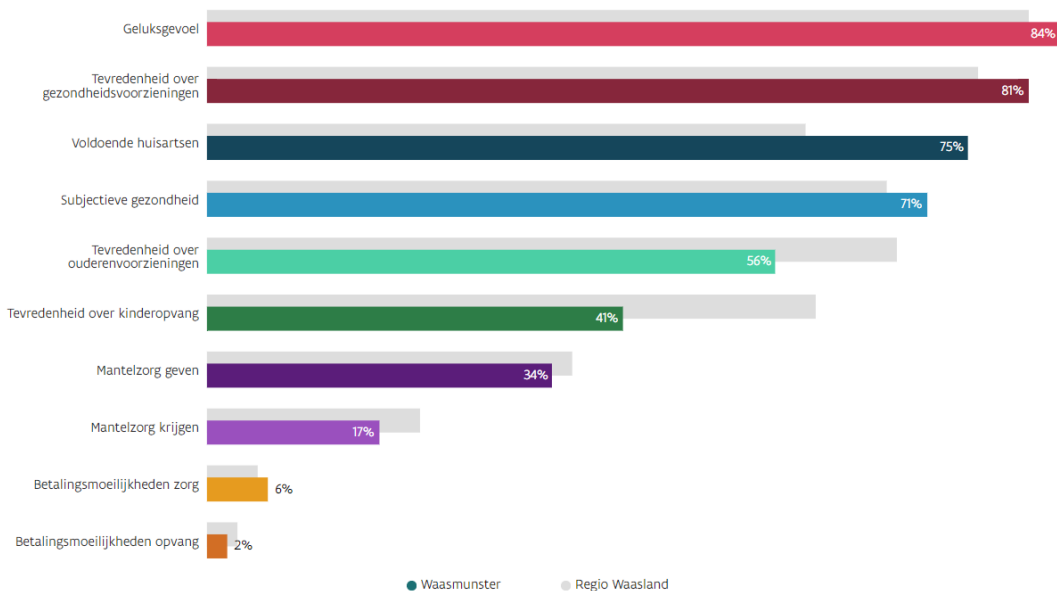
## Sociale cohesie en vrijetijdsbesteding:

- ✓ We creëren **meer ontmoetingsplekken** om sociale interactie te stimuleren. Dit kan **in het vrijetijdscentrum zelf of door te investeren in andere publieke locaties.**
- ✓ **Tieners** zijn momenteel **moeilijker bereikbaar**, onder meer door het ontbreken van een secundaire school op ons grondgebied. Hoewel de jeugdraad een belangrijk platform is, bereikt het vooral de georganiseerde jeugd. De uitdaging is om jongeren buiten deze structuren te bereiken.
- ✓ Er is ruimte voor een **constructievere samenwerking met vzw LIA**, een instelling in Waasmunster die werkt met jongeren in een moeilijke leefsituatie. Deze samenwerking kan leiden tot betere integratie en ondersteuning van deze jongeren.
- ✓ Zowel binnen verenigingen als op gemeentelijk niveau is er nood aan een meer gericht en **gestructureerd vrijwilligersbeleid**. Het behoud van vrijwilligers en de werkbaarheid voor verenigingen zijn belangrijke punten van aandacht.
- ✓ We **herbekijken het reglement voor verhuur van zalen en materialen**, in functie van een verantwoord gebruik ervan.
- ✓ We sturen het beleid met betrekking tot **infrastructuursubsidies voor buitensportverenigingen** en jeugdverenigingen bij door een meer op maat gemaakt beleid in functie van de noden van de specifieke verenigingen. We doen dit enerzijds om hen juister te ondersteunen, en anderzijds om de ondersteuning voor de gemeente financieel meer haalbaar te houden.
- ✓ Waasmunster moet blijven **inzetten op de natuurlijke troeven zoals trage wegen, wandel- en fietsroutes, museum en erfgoed** (onder andere de samenwerking met Herita), en deze versterken met behulp van digitale middelen.



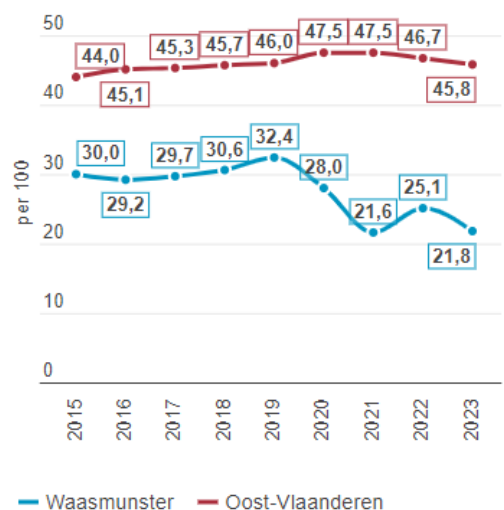
# Zorg en gezondheid als fundament voor welzijn en leefkwaliteit

We nemen opnieuw de bevestigingen uitgevoerd door het Agentschap Binnenlands Bestuur als uitgangspunt. In 2023 scoorden we als Waasmunster **relatief goed** op deze bevestiging. Onze inwoners geven aan gelukkig te zijn, en over het algemeen tevreden te zijn over de gezondheidsvoorzieningen. Wat de tevredenheid **over de ouderenvoorzieningen en kinderopvang betreft, scoren we echter wat lager**. We willen deze **achterstand met toekomstig beleid wegwerken**.



Statistiek Vlaanderen projecteert voor de Vlaamse gemeenten de **bevolkingsevolutie** tot 2040. Dit is geen onbelangrijke indicator gezien hij een inzicht geeft in de vermoedelijke evolutie naar de vraag van zorg- en onderwijsaanbod. **Voor jonge kinderen van 0 tot 2 jaar, projecteert Statistiek Vlaanderen voor Waasmunster een relatief stabiele bevolkingsgroep** over de komende jaren heen. We mogen dus uitgaan van de nood aan een min of meer gelijkblijvend aanbod.

Wanneer we kijken naar het **aanbod opvangplaatsen** voor deze doelgroep, zien we echter **dat dit dalend** is over de laatste jaren. Bovendien scoren we onder het Vlaamse gemiddelde in aanbod aan opvangplaatsen per 100 kinderen van 0 tot 2 jaar oud.



Bron: Opgroeien | provincies.incijfers.be

**Evolutie opvangplaatsen, per 100 kinderen**

# Zorg en gezondheid als fundament voor welzijn en leefkwaliteit

We versterken de zorg- en welzijnsdiensten om de fysieke en mentale gezondheid van alle inwoners te verbeteren, met bijzondere aandacht voor jongeren en kwetsbare groepen.

## Kinderen en jongeren

- ✓ Vanuit onze taak als lokaal loket kinderopvang benutten we alle instrumenten die we krijgen aangereikt vanuit Vlaanderen om het aanbod aan kinderopvang op ons grondgebied te faciliteren en uit te breiden.
- ✓ De buurt- en jongerenwerking in de sociale wijk Hollandse Molenwijk wordt verder verankerd. We leggen daarbij een belangrijke klemtoon op de jongeren maar verliezen ook het brede sociale netwerk niet uit het oog. We bouwen onze twee buurthuizen verder uit om zo onze dienstverlening zo nabij mogelijk de inwoners van de wijk te brengen.
- ✓ Mentaal welzijn is een belangrijk aandachtspunt voor de gehele bevolking maar zeker bij kinderen en jongeren. We bestendigen in elk geval de laagdrempelige eerstelijnsbijstand door een psycholoog die we nu reeds bieden maar trachten ook een aanbod te creëren specifiek voor kinderen en jongeren (bv. via de werking van de Overkophuizen).

## Inzetten op kwetsbare doelgroepen

- ✓ In de eigen werking van sociale kruidenier Slaatje Praatje blijven we ook inzetten op ontmoeting + werking van sociale kruidenier Voedelhuizeken vzw beter kunnen omkaderen en ondersteunen.
- ✓ We blijven inzetten op (sociale) activering. (o.m. met VDAB, de zorgregio)
- ✓ De steeds groeiende groep van alleenstaanden (met/zonder kinderen) = een belangrijk aandachtspunt blijven bij het uitwerken van acties en projectwerking.
- ✓ Aanvullend op het aanbod van betaalbare en kwalitatieve woningen blijven we inzetten op de burgers zonder een dak boven het hoofd.

# Zorg en gezondheid als fundament voor welzijn en leefkwaliteit

## Ouderenzorg:

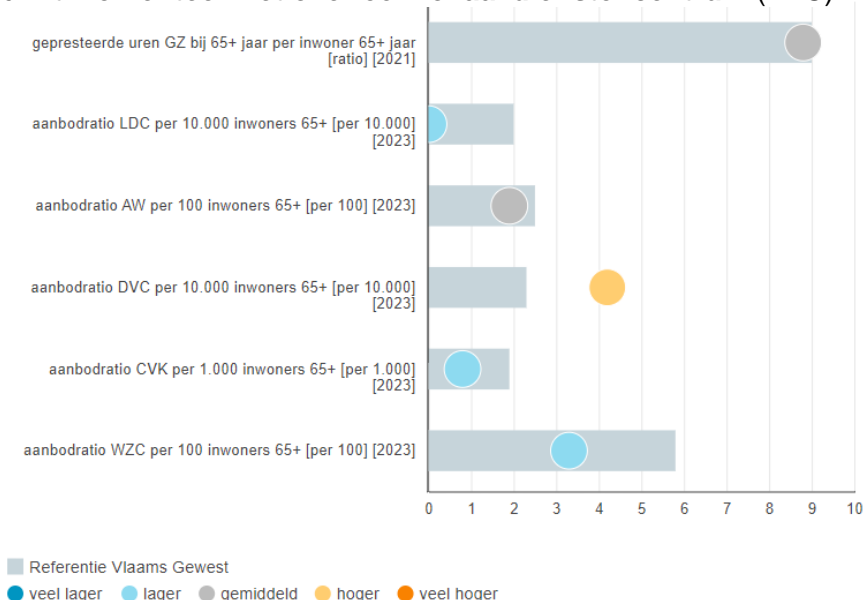
Voor wat betreft **ouderenvoorzieningen** leerde de bevraging van het Agentschap Binnenlands Bestuur ons dat onze inwoners **iets minder tevreden zijn dan bijvoorbeeld elders**. In 2023 telt Waasmunster 2.376 inwoners die 65 jaar of ouder zijn. Deze groep vertegenwoordigt 21,2% van de totale bevolking. Van deze 65-plussers zijn er 613 inwoners ouder dan 80 jaar, wat betekent dat 5,5% van de bevolking in Waasmunster 80 jaar of ouder is. Deze cijfers liggen in lijn met de Vlaamse gemiddelden.

Om de zorgbehoefte bij ouderen in beeld te brengen, bekijken we een aantal indicatoren. De eerste is "**zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden**." Dit zorgbudget is bedoeld voor mensen die veel zorg nodig hebben, zoals ouderen die in een woonzorgcentrum verblijven of mensen van alle leeftijden die thuis intensieve ondersteuning nodig hebben. In 2023 tellen we in Waasmunster 303 zorggebruikers op basis van het aantal dossiers voor het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden. Hiervan zijn 252 gebruikers, oftewel 83,2%, ouder dan 65 jaar. Dit komt neer op 10,6% van de 65-plussers in Waasmunster. **De grootste groep zorggebruikers bevindt zich onder de tachtigers**. Er zijn 178 zwaar zorgbehoevende 80-plussers in Waasmunster, wat 29,0% van de 80-plussers vertegenwoordigt. Deze cijfers tonen duidelijk aan dat de zorgvraag toeneemt met de leeftijd.

Langs de aanbodzijde en het gebruik van faciliteiten rond ouderen zorg merken we op dat Waasmunster **gemiddeld scoort op het gebruik van uren gezinszorg met 8,8 uren gezinszorg voor elke 65-plusser**. Ter vergelijking: voor het Vlaams Gewest ging het in 2021 om gemiddeld 9,0 uren gezinszorg per 65-plusser (Departement Zorg).

Zoomen we verder in op het aanbod ouderen zorg zien we, in vergelijking met Vlaamse cijfers, een **gemiddeld aanbod van assistentiewoningen (AW)**. Het aanbod op vlak van centra voor kortverblijf (CVK), woonzorgcentra, (WZC) ligt echter sterk onder het Vlaamse gemiddelde. Voor wat betreft het aanbod dagverzorgingscentra (DVC) merken we dan weer een relatief overaanbod.

Waasmunster beschikt **momenteel niet over een lokaal dienstencentrum (LDC)**.



# Zorg en gezondheid als fundament voor welzijn en leefkwaliteit

We versterken de zorg- en welzijnsdiensten om de fysieke en mentale gezondheid van alle inwoners te verbeteren, met bijzondere aandacht voor ouderen.

- ✓ We zetten in op initiatieven voor alleenstaande en minder mobiele ouderen om sociale isolatie tegen te gaan.
- ✓ We werken samen met een private VZW voor de uitbating van het woonzorgcentrum, wat de afstand tot de gemeentelijke diensten iets groter heeft gemaakt. Door middel van het uitbouwen en versterken van de samenwerking willen we ruimte creëren voor ouderen. We hebben hierbij bijvoorbeeld aandacht voor alternatieve woonvormen in het centrum. Dit kan helpen ouderen zich minder geïsoleerd te laten voelen en hun participatie in de samenleving te bevorderen.
- ✓ De oudere bevolking groeit, en er is meer behoefte aan toegankelijke diensten en activiteiten voor deze groep. Dit omvat zowel zorgdiensten als mogelijkheden voor sociale integratie en participatie. We versterkten de samenwerking tussen de dienst welzijn en andere gemeentelijke diensten en zetten hier ook in de toekomst nog verder op in, vooral voor de doelgroep senioren. We trachten hierdoor meer niet-betrokken senioren te betrekken.
- ✓ Veel ouderen hebben het moeilijk met de steeds meer digitaliserende wereld. We ontwikkelen een goed communicatieplan om ouderen beter te bereiken, ook via moderne middelen.
- ✓ We willen sociale isolatie, zeker bij ouderen, tegengaan. Onder meer de ontmoetingsmomenten in ons sociaal restaurant 'dinner club' zijn daarvoor een goed instrument. Het is echter wel belangrijk een goede mix van de sociaal kwetsbaren en actieve senioren te bereiken. Mogelijks kunnen we dit sturen via een doordacht prijzenbeleid. We onderzoeken hoe ouderen die niet zelf naar activiteiten of diensten kunnen komen beter bereikt kunnen worden.

# Bestuurskracht verhogen door het versterken van de interne organisatie, slim samenwerken, en gerichte communicatie

De conclusies van de interne analyse zijn een aanleiding om verder actie te ondernemen om ook in de toekomst een **sterke organisatie te zijn met een kwalitatieve dienstverlening**

- verder inzetten op digitalisering, zowel om onze interne processen te verbeteren als om de dienstverlening voor onze inwoners te optimaliseren.
- We zetten hiervoor ook in op het versterken van onze gemeentelijke diensten.
- Een betere samenwerking, gerichte communicatie en transparantie zullen onze bestuurskracht versterken. We behouden hierbij onze aandacht voor mensen die digitaal minder vaardig zijn.

## Missie, Visie en Strategisch Plan

- ✓ Bij de vooruitblik naar 2031 schetsten we bij de inleiding van dit document een kader voor onze missie en visie. We **vervolledigen deze missie en visie** en communiceren deze duidelijk binnen de organisatie, zodat alle medewerkers weten welke richting we op gaan.
- ✓ We **ontwikkelen het meerjarenplan** om onze strategische doelen consistent te vertalen naar de operationele taken van onze diensten. We rekenen hiervoor op een sterke betrokkenheid van het nieuwe bestuur, en betrekken hierbij de gehele organisatie.

## Structuur en Processen

- ✓ Het is noodzakelijk om het **organogram te herzien en te versterken**, vooral om continuïteit te waarborgen.
- ✓ We onderzoeken of we een aantal **ondersteunende taken (de)centraliseren** om te komen tot een efficiëntere dienstverlening.

## Financieel Beheer

- ✓ We zetten in op het **eenvoudiger en transparanter maken van de belastings- en retributiereglementen**. Enerzijds zorgen we zo voor meer duidelijkheid voor onze inwoners, anderzijds zal dit leiden tot een betere toepasbaarheid van de reglementen en een soepeler inningsproces. We analyseren ook de relevantie van bepaalde reglementen.
- ✓ We zijn ervan overtuigd dat een bestelbonprocedure een meerwaarde is voor **het verbeteren van het aankoopproces** en onderzoeken of de invoering ervan haalbaar is.

# Bestuurskracht verhogen door het versterken van de interne organisatie, slim samenwerken, en gerichte communicatie

## Bestuurskracht en (Slim) Samenwerken:

We hechten veel belang aan de huidige dienstverlening van de intercommunales en samenwerkingsverbanden. We verwachten van onze vertegenwoordigers binnen bestuursorganen dat ze onze belangen verdedigen, gericht op het behouden en versterken van het aanbod.

Verbeteren van de communicatie met inwoners door doelgerichte campagnes via bestaande en nieuwe media, een gebruiksvriendelijke gemeentelijke website en aangepaste informatievoorziening voor specifieke doelgroepen zoals ouderen en kwetsbare groepen

- ✓ We investeren in een **vernieuwde communicatiestrategie**, die aandacht besteed aan de verschillende doelgroepen. We voorzien ook een beleid rond het sponsoren van berichten op sociale media.
- ✓ We **actualiseren de huisstijl en vernieuwen de website en de digitale infoborden**.
- ✓ We investeren in een **modern klantenbeheerssysteem** om de individuele communicatie en interactie met burgers te centraliseren en optimaliseren.
- ✓ We blijven ons **ook inzetten om de mensen die digitaal minder vaardig zijn** te bereiken en trachten deze doelgroep ook te versterken door het verder inzetten op digitale geletterdheid.
- ✓ We zetten in op het verhogen van **de betrokkenheid van de burger bij kleine en grote projecten**.  
**We ontwikkelen een strategie rond belanghebbendenmanagement.**

# Conclusie

De inspiratienota van Waasmunster is een **cruciale stap in de voorbereiding van het meerjarenplan 2026-2031**. Dit document schetst niet alleen de ambities van onze gemeente, maar vormt ook de leidraad voor hoe we **Waasmunster willen transformeren in een inclusieve, duurzame en toekomstgerichte gemeente**. Het is een collectieve oefening die de betrokkenheid van alle gemeentelijke diensten weerspiegelt en waarin de gezamenlijke visie op de toekomst van Waasmunster centraal staat.

Onze visie op de toekomst van Waasmunster is er een van nabijheid en dienstbaarheid. We willen **een dorp blijven waar iedereen zich thuis voelt**, waar de kwaliteit van leven hoog is en waar mensen zich met elkaar verbonden voelen. Respect, kwaliteit en betrokkenheid zijn de basiswaarden die ons sturen in alles wat we doen, en die ons helpen om samen te werken aan een betere toekomst. Deze waarden vormen de leidraad bij het ontwikkelen van beleidskaders die niet alleen inspelen op de noden van vandaag, maar ook **anticiperen op de behoeften van de volgende generaties**.

Het meerjarenplan dat uit deze inspiratienota zal voortvloeien, zal een belangrijke rol spelen in het versterken van onze bestuurskracht. Door in te zetten op **samenwerking, participatie en innovatie**, zullen we onze interne werking verder optimaliseren en de dienstverlening aan onze inwoners naar een hoger niveau tillen. We blijven streven naar een **efficiënte organisatie** die gericht is op het leveren van hoogwaardige diensten en die inspeelt op de veranderende verwachtingen van onze inwoners.

**Samen bouwen we aan een Waasmunster dat klaar is voor de toekomst, waar iedereen de kans krijgt om te wonen, te werken, en te ontspannen in een gezonde, veilige en verbonden omgeving.**

De weg naar 2031 zal niet zonder uitdagingen zijn, maar met de ambitie, het engagement en de samenwerking van alle betrokkenen kunnen we ervoor zorgen dat Waasmunster een gemeente blijft waar het goed leven is, vandaag én morgen.